

no kot pomirjenje z Anglijo bi naj bil zavarovan nevaren položaj Romunije in odstranjena nevarnost spopada med Romunijo in Madžarsko radi Erdelja ter med Romunijo in Bolgarijo radi Dobrudže. Nemčija in Italija vztrajata na tem, da je treba osigurati mir na njunih jugovzhodnih in vzhodnih mejah. Italijanski zunanji minister grof Ciano se je odpeljal iz Berlina v nedeljo zvečer, da si ogleda zapadno bojišče, kjer se misli — po nemških poročilih — muditi kaka dva dni, potem pa se vrniti v Italijo.

*

Madžarska in Bolgarija bosta počakali s svojimi zahtevami napram Romuniji do konca vojne. Madžarska in Bolgarija sta opustili na pritisk velesil svojo prvotno namero, da lahko uresničita svoje zahteve napram Romuniji koj za sovjetsko Rusijo. Sovjetska vlada je obvestila Berlin in Rim, da je nasprotna vsakemu madžarskemu ali bolgarskemu koraku proti Romuniji in bi se uprla vsaki njeni napadalni okrnitvi. Berlin in Rim sta o tem obvestila Budimpešto in Sofijo ter izjavila, da tudi s svoje strani ne moreta dovoliti, da bi se v sedanjem trenutku, ko je na programu boj z Anglijo, pričel kakršen koli spopad na evropskem jugovzhodu in vzhodu. Zaradi tega je bil izvršen tudi pritisk na vlade Madžarske, Bolgarije in Romunije, naj opuste vsako akcijo, ki bi lahko vodila do spopadov in naj umaknejo zato svoje čete z meje na primerno daljavo. Pod tem priti-

skom sta se vladi v Budimpešti in v Sofiji morali vdati. Madžarske in bolgarske zahteve nasproti Romuniji so odgodene do konca vojne.

Romunija se naslonila na Nemčijo in Italijo. Romunska vlada je odpovedala angleško-francosko jamstvo z dne 13. aprila 1939 in zaprosila v Berlinu in Rimu za zvezo z obema velesilama in jima ponudila tudi vojaško zvezo. Po zanesljivih vesteh je nemški poslanik Fabricius, ki se je mudil te dni v Nemčiji, prinesel romunski vladi odgovor nemške vlade na romunsko ponudbo za sklenitev zvezne in vojaške pogodbe med Nemčijo in Romunijo. Odgovor nemške vlade se glasi, da Nemčija v sedanjem položaju ne more nuditi vojaške pomoči in zaenkrat ne more pristati na sklenitev vojaške zveze.

V Španiji so marksisti, komunisti in anarhisti pokazali, kako strupeni sovražniki so katoliške Cerkve, redovnikov in duhovnikov. V dobi svoje strahovlade in sledeče ji državljanske vojne so pobili na tisoče in tisoče duhovnikov, redovnikov in redovnic. Socialistični in komunistični, pa tudi meščansko-liberalni listi so to kajpada zanižali. Sedaj tega ne morejo več, ker je uradno dognano število in so ugotovljena imena nedolžnih žrtev marksističnega in anarhističnega besa. Dokazano je, da so anarhisti na strašen način umorili 124 usmiljenih sester. Zgube moških redov znašajo 2466 ljudi, to je peti del vseh redovnikov, ki so pred vojno živeli v Španiji. Reda avguštincev in dominikancev sta zgu-

bila dve tretjini svojih članov; večje zgube imajo tile redovi: sinovi Marijinega Srca 369, frančiškani 216, jezuitje 119, salezijanci 100, kapucini 95. Gmotna škoda, ki so jo sovražniki vere in Cerkve prizadeli katoličanom z rušenjem cerkva, šol, samostanov, znanstvenih zavodov, knjižnic, bolnišnic, sirotišnic, je ogromna in se ne bo dala kmalu popraviti. Poleg tega ni dovolj naraščaja za semenišča, bogoslovja in samostane, ker je mnogo dijakov padlo v vojni.

Mehiški katoličani še vedno ne uživajo verske svobode. Kot enakopravni državljani bi morali imeti vsaj tisto svobodo, ki je predpravica laži-svobodomislecev in marksistov. To svobodo so vedno zahtevali, zanjo se borili, zanjo tudi trpeli preganjanje. Krvavo preganjanje je res po veliki večini prenehalo. Vlastodržci so uvideli, da zvestobe velike večine katoličanov do Boga, vere in Cerkve ne morejo zlomiti. Ker je krvavo preganjanje slabilo moč države, so ga vlastodržci opustili. Protiverski in proticerkveni zakoni pa, ki so jih katoličanom vsilili framasoni, socialisti in komunisti, so še vedno v veljavi. Cerkve še niso povsod vse odprte. Kar jih je odprtih, se je to zgodilo na odločno zahtevo katoliškega ljudstva. Državne šole so vse brezverne in brezbožne. Zasebne šole, kjer bi se poučeval veronauk, so prepovedane. Tudi bogoslovnih semenišč ni na mehiških tleh, ker tega ne dovoljuje slavna marksistična svoboda. Nekdanje semeniške zgradbe so pretvorjene v vojašnice ali muzeje ali pa se porabljaajo v dru-

Nemška trobentača oznanjata začetek premirja po doseženem sporazumu med Nemčijo in Francijo

Francoski general Huntzinger podpisuje pogodbo za premirje med Nemčijo ter Francijo

Diktator Španije general Franco s svojo ženo Carmen, Španija bo v kratkem igrala še veliko vlogo

Francoska Indokina, v katero pošilja Japonska čete v izgovoru, da hoče to deželo zaščititi

se ne more pomeriti s priučljivimi opicami: cigarete si sama ne zna prižgati ter ji mora pri tem pomagati gospodar. Mister John Smith bi seveda ne bil pravi Američan, če bi svojega odkritja ne znal trgovsko izkoristiti. Stopil je v zvezo z veliko tovarno cigaret, ki objavlja sedaj velike fotografije kadeče vrane z napisom: »Mary, vrana mr. Johna Smitha, kadi načelno samo naše dobre cigarete te in te vrste!« Ta njena »načelnost« je mistru Smithu prinesla že lep dobiček.

Zazidana Oljska gora. Jeruzalemski listi pišejo, da bo Oljska gora v kratkem izginila. Še nedavno je bil ta hrib takšen, kakršnega poznamo iz evangelija: pokrival ga je majhen gozd in na njem je bilo mno-

to njegovo vedenje in ne vem, ali bi mu dala roko, če bi spet prišel in me prosil ljubezni. Ljubezen je nesreča za ljudi. To vidim na Tebi, na tistem Američanu, o katerem si mi pisala, to izkušam zdaj tudi na sebi. Ne bom več mislila na ženitev, nikoli se ne bom omožila, tudi če bi se mi ponudila priložnost. Da boš vse vedela, Ti bom še nekaj zaupala. Tvoj brat Urh, ki mu je oče doslej branil ženitev, hodi, odkar sem v hiši, za menoj in včera me je naravnost vprašal, če bi ga vzela; očitno je, da bi bilo to tudi očetu po volji. Toda Urha — oprosti, ljuba Tilka! — že čisto nič ne maram, njegov značaj mi ne ugaja. Tudi če bi doktorja pozabila, nikoli ne bi imela drugega rada. — Zdaj pa je mojih žalostnih litanij konec. Ti se mi ne boš smejala, to vem, Ti boš čutila z menoj. Kdor je sam trpel, ta razume trpljenje drugih. Kaj bom vnaprej, tega še ne vem. Tu gotovo ne bom ostala. Rada bi bila pri Tebi, ker zdaj nimam nikogar, ki bi mi bil bližji od Tebe. Ko prideš v Gorico, morda še zame najdeš kako službo... Tu v šentanelu drugače ni kaj novega. Pri Končniku je, kakor je bilo. Ne ugaja mi, da je advokat Hudnik tolikokrat v hiši. O Tvojem možu jeziki spet nekaj spletajo, jaz pa ne verjamem, da je res. Hudnik je bil tudi pri nas, namreč pri Tvojem bratu, najbrž zaradi Pokrznikovega dolga. Meni je ta advokat zoprni; res zasluži priimek 'hudir'; nima vere ne vesti in ga tudi njegovi tovariši, kar je poštenih advokatov, ne spoštujejo

in ne marajo. Ta človek bi bil vsega zmožen... Zdaj pa zaključim. Tvoja otroka sta zdrava in dobre volje. Piši mi kmalu! Mnogo iskrenih pozdravov Ti pošilja Tvoja prijateljica
Tilka.

*

»Na Brezjah dne 10. januarja 1891.

Ljuba Trezika!

Danes Ti pošljem pismo priporočeno. Ne vem, kaj je z vami vsemi doma. Ali ste me vsi pozabili? Ali ste mi kaj zamerili? Ne vem, kaj bi mi bili mogli. Ko bi mi gospod župnik, ki sem jim za božič pisala, ne bili prijazno odgovorili, da ste vsi zdravi, bi bila mislila, da je kdo hudo zbolel ali umrl. Dne 1. decembra sem Ti pisala dolgo pismo, pa nisem dobila odgovora. Dne 16. decembra sem Ti spet pisala in sem Te nujno prosila, da mi sporoči, kaj je z mojim možem, pa sem zaman čakala na odgovor. Za božič sem Ti spet pisala in sem priložila pismo za očeta, pa do danes nisem dobila odgovora ne od Tebe ne od očeta. Juriju sem poslala za novo leto tiskano voščilo in svoj naslov, pa se tudi ni oglasil. Kaj je, da vsi molčite? Ali je kdo kako zmes napravil med nama? Ali res ne najdeš četrte ure časa zame? Prosim Te, vsaj kratko pisemce mi pošlji in razloži mi, zakaj tako dolgo nisi pisala. — Jaz sem popolnoma ozdravela, imam pa nove skrbi. Tiste gospe iz Gorice, ki mi je obljubila, da pride o božiču pome, še do zdaj ni bilo; po-

ge svrhe, knjige iz semeniških knjižnic pa državne oblasti prodajajo kot star papir. Da vendar ne bi mehiško ljudstvo ostalo brez duhovnikov, so katoličani Zedinjenih držav zgradili na lastnem državnem ozemlju duhovno semenišče v Montezumi, ki leži na meji Ze-

dinjenih držav in mehiške države. V tem bogoslovnem semenišču je bilo leta 1937. 360 bogoslovcev, leta 1938. pa že 443. Tega leta je že tudi bilo posvečenih prvih 31 bogoslovcev, ki so bili vzgojeni v tem zavodu, katerega vodijo španski jezuiti.

svojcev v Franciji. General Mittelhauser je dobil nalogo, da s svojo armado čuva francosko posest na Bližnjem vzhodu ter da zlasti prepreči vsako spremembo posestnega stanja v Siriji.

Italija ob strani Nemčije pri napadu na Anglijo

Berlinski poročevalci italijanskih listov podarjajo, da sicer še ni mogoče napovedati, kaj Nemčija in Italija pripravljata proti Angliji, da pa vojaški krogi v Berlinu računajo s tem, da bo lahko sedaj, ko se je zaključil drugi del vojne na zapadu, vsak hip izdan ukaz za novo ofenzivo. Tudi italijanski vojaški strokovnjaki zatrjujejo, da so za ofenzivo proti Veliki Britaniji dovršene že vse priprave po povsem določenem skupnem nemško-italijanskem načrtu. Ko se bo ofenzivni pohod sprožil, se bodo dogodki razvijali zelo naglo in z vso točnostjo do končne zmage. Italija mora pri tej zadnji ofenzivi izpolniti veliko nalogo in razviti veliko razgibanost na Sredozemskem morju in v Afriki. Predvsem bo morala vzdrževati stalne zveze z Libijo (italijanska kolonija v Afriki). Izhodišče italijanske ofenzive proti Egiptu, angleško-egiptskemu Sudanu, Britanski Somaliji in Keniji bodo v Cirenajki, Eritreji, Abesiniji in Italijanski Somaliji.

Anglija v hudih škripcih

Angleško svetovno vladarstvo je zašlo po predaji Francije v najmučnejši položaj, iz katerega bo najti zelo težko srečen izhod.

Možnost dvojnega napada od strani Nemcev

Angleži sami so opozarjali v minulem tednu po svojem časopisju, da bi Nemci lahko vpadli s pomočjo prevoznih letal na Irsko, ne da bi morali pri tem leteti preko Anglije. V enem samem dnevu bi zamogli Nemci z letali izkreati na Irskem toliko vojaštva, da bi zasedli vso državo.

V zadnjem času je tudi uporaba padalcev v osvajaalne namene zelo napredovala in se je izkazala pri zasedanju Besarabije in Bukovine po Rusih. V nekem kraju so spustili Rusi izpod oblakov cel polk vojakov-padalcev s strojnicami, motornimi kolesi in celo z majhnimi tanki. Ako so to zmogli Rusi, se lahko poslužijo tega preizkušnega napadalnega načina s padalci Nemci tudi na Irskem.

Sedanji položaj Irske je močno podoben onemu v Skandinaviji in na Nizozemskem tik pred nemškim vpadom. Enako kakor Norveška in Nizozemska je tudi Irska primeroma slabo oborožena.

Po obvestilih iz Madrida bi utegnili Nemčija postaviti španski vladi zahtevo, da dovoli prehod nemške vojske, ki je že na španski meji, preko španskega ozemlja v Afriko. Iz Afrike bi Nemci organizirali napad na angleško trdnjavo Gibraltar, ki je ključ iz Sredozemskega morja v Atlantski ocean in morajo napeti Angleži vse sile, da jo obranijo.

Ogrožen položaj Anglije v Mali Aziji

Francoska predaja je rodila za Angleže hudi udarec tudi na Bližnjem vzhodu. Za varstvo francoske Sirije in predvsem za varstvo surovega olja, ki doteka iz srednjeazijskih vrelcev za Angleže in Francoze do morja ob maloazijski obali, je bila koj ob začetku te vojne organizirana francosko-angleška armada 130.000 mož, kateri so dodeljeni ročni oddelki topništva, letalstva in tankov. Vrhovni poveljnik te armade, ki bi naj bila tudi zaščitnica Sueškega prekopa, je bil prvotno francoski general Weygand. Ko je bil francoski vrhovni poveljnik Gamelin radi neuporne v

Belgiji in Holandiji odstavljen in je bil poklican na njegovo mesto Weygand, je prevzel poveljstvo zavezniške armade v Mali Aziji francoski general Mittelhauser. Ta se je podvrgetel povelju maršala in predsednika francoske vlade Petaina in izjavil, da je zaustavil sovražnosti s strani Sirije. Dne 2. julija je dospel z letalom iz Francije v Atene francoski vojni minister general Weygand in se je podal od tam v Sirijo. Podreditev generala Mittelhauserja vladi maršala Petaina tolmačijo kot uspeh osebnega posredovanja generala Weyganda. Po tej uklonitvi generala Mittelhauserja je postala francoska armada na Bližnjem vzhodu za Anglijo neuporabna. Domneva se, da je na odločitev generala Mittelhauserja vplivalo tudi dejstvo, da je morala te armade po predaji Francije silno padla, ker so bili vojaki v skrbeh zaradi usode

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Selniški gospod župnik umri. V Selnici ob Dravi je preminul zadnje nedeljo tamošnji g. župnik Ferdinand Čiuh. Rodil se je leta 1874. pri sv. Petru v Ljubljani. Mašniško posvečenje je sprejel v Mariboru let 1897. Kaplan je bil nekaj časa na Pištajnu, od koder je bil poslan za provizorja na Buče. Kaplan je bil tudi v Ljutomeru, v Rečici ob Savinji in v Laporju. V Selnici ob Dravi je bil župnik od leta 1912. do smrti. Blagopokojni je bil zelo duhovit ter učen duhovnik, goreč za čast božjo, gostoljuben in najboljši duhovni tovariš, h kateremu se je zatekala duhovščina po nasvete. Kjer koli je bil v dušeskrbju, si je znal pridobiti srca vseh s svojo miroljubnostjo ter prijaznostjo do vseh. Vsi, ki so poznali blagega g. župnika, ga bodo ohranili v trajnem ter hvaležnem spominu. Pogreb bo v sredo, 10. julija ob 10. uri dopoldne.

Blivši župan občine Sv. Primož nad Muto umri. Smrt si je izbrala za cilj tudi daleč po naši Dravski dolini znanega župana blivše občine Sv. Primož nad Muto in orglarskega popravljalca Marka Lauko. Ta je mnogo skrbel za svoje občane in marsikateremu prihranil žalost in pomankanje, pri vsem tem pa je skrbel tudi za svoj dom, ki ga je izročil absolventu orglarske šole v Celju, Jožefu. Ta ima veliko veselje s kmetijo in se trudi pripeljati jo na višino naprednih gospodarstev. Očetu, ki je dalje časa tožil

radi želodčnih bolečin, je stregel, ni ga pa mogel več dobiti ozdravljenega iz ormoške bolnišnice. Ko je dobil brzojav, naj pride ponj, je hitel po očeta, ki pa je bil že mrtev. Tako je ta mož, ki je toliko delal za božjo čast, našel svoj mir šele ob vznožju vinskih goric Ormož. V miru naj počiva, plačilo pa za dela svoja uživa! Med nami pa je vrzel, ki je ne bo lahko nadomestiti. Kje je najti moža, da bi orglam bil kos in jim vdihoval življenja moč? Spi in vendar poje — a ne več na nemirni zemlji.

Od mrtvouda zadetega trpina je Bog rešil trpljenja. Iz Mute poročajo: Zopet so se tožeče oglašili zvonovi. Kdo neki je med srečnimi? Zakaj zemlja ne pozna miru; za srečne štejemo one, ki ne poznajo več strahu, to so pa oni, ki sladko zaspe v Gospodu ter se v slavi nebeški prebude. Ta izvoljenec je Ivan Huter, p. d. Kapšer. Pripravljal si je pa to pot s križem trpljenja; pet let je trpel zadet od mrtvouda, večnoma priklenjen na posteljo. Samarijansko službo je vdano in krotko vršila njegova žena, ki je že od leta 1896. delila z njim vse bolesti zemškega potovanja. Ob njegovi bolniški postelji si lahko dobil zgled, kaj ljubezen premore, kaj potrpi in kako iz Kristusa živi. Prebiral je rad posebno Glasnik Srca Jezusovega, kjer je črpal tolažbo in moč. Za čast božjo je bil vnet kot skrben cerkveni ključar. Nikdar ni bil preutrujen,

zabila je name in me pustila na cedilu. Gospod Majer se prihodnji teden odpelje s taščo in z otrokom. Jaz tudi ne bom dolgo več tu, denar mi gre h kraju. Ne vem še, kaj bom. Zdaj pozimi je službo bolj težko dobiti. Dva tedna bom pa še gotovo tu. Zdaj pa konec. Danes sem taka, da ne zmorem dolgega pisma.

Pozdravlja Te Tvoja stara prijateljica Tilka.

Pripis. Po 25. novembru nisem dobila od Tebe nobene pošte.

*

»Sentanel dne 16. januarja 1891.

Ljuba prijateljica!

Oprost, da Ti na Tvoje priporočeno pismo šele danes odgovorjam. Bila sem štiri dni od doma, ker sem morala v Podgorje na pogreb; umrla mi je teta in mi nekaj malega zapustila. Ko sem se danes opoldne vrnila, so mi dali Tvoje pismo. Da Ti lahko takoj s prihodnjo pošto odgovorim, Ti bom napisala le nekaj vrstic; več kaj Ti bom pisala prihodnje dni. — Da si jezna name, se ne čudim; saj sem jaz tudi bila. Ne enega tistih treh pisem, o katerih pišeš, nisem namreč dobila. Bila sem nekoliko užaljena, ker sem si dejala, da se za mojo nesrečo ne meniš, in sem nadaljnje pisanje odlagala do novega leta; tedaj sem Ti poslala razglednico. Menda tudi te nisi dobila. Očitno ima nekdo zlobne prste vmes, ki najino

pošto prestreza, ali tu v Sentanelu ali pa tam pri Tebi. Jaz bom to pismo tudi priporočeno oddala. Zdaj je, ljuba Tilka, jasno, da nimava ena drugi kaj zameriti. Najino prijateljstvo naj ostane trdno kakor doslej! — Zaradi svoje bodočnosti si ne delaj skrbi! Poslala Ti bom prihodnje dni nekaj denarja — potem se bo pa že zasukalo, da bo prav. Toliko v naglici!

Prisrčno Te pozdravlja Tvoja zvesta prijateljica

Trezika.

To zadnje pismo je pošta čez nekaj dni vrnila Treziki z opombo: »Naslovljenka odpotovala — ni znano, kam.« Od tih mal se Tilka ni več oglasila.

Trezika je na vse strani spraševala in pisala; ali od nikoder ni bilo glasu o Tilki.

VI.

Jurij Končnik je sedel za svojo pisalno mizo in strmel z nagubanim čelom predse. Pred njim je stala, naslonjena na omaro, Lizka Škerjanec, njegova gospodinja, in se porogljivo ozirala nanj. Bila je postavna ženska, že precej čez trideset, nekoliko ovenela, ali še zmeraj lepega obraza; v nemirnih očeh ji je gorel ogenj strasti.

(Dalje sledi)

go oljk. Sedaj pa je neka angleška družba ves ta svet pokupila in namerava na njem zgraditi novo mestno četrt. Za ta namen bodo vsa drevesa podrti in svet izravnali. Gradbeni načrti so že pripravljani, dela se bodo začela v kratkem. Skozi sedanji oljni gozd bo šla široka asfaltna cesta, a posebna avtobusna proga bo vezala novo četrt s središčem Jeruzalema. Angleške oblasti so že izdale dovoljenje za izvedbo teh načrtov.

102 leti brez boleznal. Te dni so pokopali najstarejšo Pražanko, 102-letno Marijo Humpolakovo. Bila je mati šestih otrok, od katerih živi samo 70 letna hči. Humpolakova ni bila vse svoje življenje niti enkrat bolna.

*